

Avnø Oasis økosamfund og Avnø Højskole
Att. Kristiane Ravn Frost
kristiane@avno.org

Kystzoneforvaltning (F2
postkasse)
J.nr. 2025 - 32300
Ref. jkw
Den 23. april 2025

**Dispensation til højbede, drivhus mv. og hegning for urtehave
inden for strandbeskyttelseslinjen på matr. 1f, Avnøgård Hgd.,
Køng, Flyvervej 10, 4750 Lundby, Vordingborg Kommune**

Ansøgning

I har ansøgt om dispensation efter naturbeskyttelseslovens¹ § 15 til etablering højbede, drivhus mv. og hegning for urtehaven inden for strandbeskyttelseslinjen på matr. 1f, Avnøgård Hgd., Køng, Flyvervej 10, 4750 Lundby, Vordingborg Kommune.

Afgørelse

Kystdirektoratet giver *dispensation* efter naturbeskyttelseslovens § 65b, stk. 1, jf. § 15, som ansøgt til opstilling af plantekasser på parkeringsplads, etablering af komposteringsområde samt hegning omkring urtehave med forskellige hegntyper. Det stilles som vilkår at hegning fjernes såfremt urtehaven nedlægges eller andeholdt ophører.

Der meddeles *principiel dispensation* til etablering af op til 80 m² drivhus med en placering som ansøgt, dog således at Kystdirektoratet skal godkende den endelige udformning af bebyggelsen forinden den opføres.

Dispensationerne gælder kun strandbeskyttelseslinjen. I skal selv undersøge, om jeres projekt kræver tilladelse efter anden lovgivning.

Dispensationen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

I kan læse mere om lovgrundlaget for afgørelsen i bilag 1.

Afgørelsen kan påklages

Afgørelsen kan påklages inden for fire uger. I kan se en klagevejledning i bilag 2.

I må ikke udnytte dispensationen før klagefristen er udløbet. Hvis der bliver klaget over afgørelsen, er dispensationen ikke gældende før klagesagen er færdigbehand-

¹ Lovbekendtgørelse nr. 927 af 28. juni 2024 om naturbeskyttelse.

let. I vil få direkte besked fra Kystdirektoratet med oplysninger om, hvordan I skal forholde jer, hvis der bliver klaget over afgørelsen.

Redegørelse for sagen

Kystdirektoratet meddelte den 29. marts 2023, dispensation til ændre anvendelse af den tidligere Avnøflyveskoles bebyggelse til højskole, etablering af bofællesskab mv.

Som led i udviklingen af området ansøges om en række tiltag, der skal understøtte en grønsagsproduktion til egen forsyning af bofællesskab og højskolen og som samtidig skal understøtte højskolens undervisning om permakultur.

Der ansøges derfor om dispensation til at kunne implementere følgende 4 projekter:

1. Placering af plantekasser på parkeringspladsen
2. Drivhus
3. Zone til kompostering
4. Hegn omkring urtehaven.

I ansøgningen anføres følgende om ansøgningen og projekterne:

Projekterne er vigtige for os, fordi en stor del af Avnø Højskoles undervisnings-tilbud handler om permakultur og bæredygtighed. I den forbindelse lærer eleverne grøntsagsdyrkning, regeneration af jorden, pasning af træer og buske samt øvrige måder at leve mere bæredygtigt. Da vi har beboere fra Ukraine, fremstår behovet for sikring af lokale fødevarer desuden som meget væsentligt. Vi ved jo ikke hvordan verdenssituationen vil udvikle sig og der er ingen her i nærheden der dyrker grøntsager.

Som man kan se på billedet herunder, har vi en stor og ret så kedelig parkeringsplads, som er perfekt til et conferencecenter, men overflødig i forhold til en højskole, hvor elever kommer ofte med offentlige transportmidler, og et bofællesskab med en delebilsordning. Projekterne er derfor planlagt, så parkeringspladsen bliver til et mere grønt og levende område, som kan indgå bedre i naturen.

Plantekasser på parkeringspladsen

Plantekasser på parkeringspladsen vil ud over at gøre parkeringspladsen mere levende tjene som et eksempel på, at det er muligt at skabe en urtehave selvom man ikke har nogen grund - på taget, altanen eller på fortovet. Med den slags bede kan personer med dårlig ryg og kørestolsbrugere også opleve fordelene ved haveterapi. Plantekasserne vil dels blive placeret i en labyrint i forbindelse med drivhuset og dels som enkeltstående plantekasser, som vist med de gule felter på illustrationen. Funktioner de fylder: Øget selvforsyning af grøntsager, undervisningsformål, forskønnelse og levendegørelse af parkeringspladsen.

Drivhus

Vi ønsker et drivhus med et areal på ca 80 m² (16 gange 5 meter). Det vil enten blive lavet med hærdet glas på øst, syd og vest-vægge og en muret nordvæg, eller som en poly tunnel.

Zone til kompostering

Zonen til kompostering vil blive placeret på garagens vestlige endevæg som vist på oversigtsbilledet ovenfor. Det ønskede areal af zonen til kompost er 4 kvadratmeter. Form - 1 gange 4 meter. Materiale: primært genanvendte træpaller. Se nedenstående illustration for at få en fornemmelse af før og efter. Som del af vores undervisning er det vigtigt for os at være et godt eksempel på hvordan håndtering af affald kan ske på oprindelsesstedet, samtidig med at affaldet omdannes til en ressource, frem for at være et problem for naturen og fremtidige generationer. Ifølge permakultur principperne er organisk affald en ressource, som det er u hensigtsmæssigt at lade forsvinde fra grunden. Vi ønsker at lære vores elever at værdsætte og genbruge "affald".

Organiske affald består af papir, pap, træspåner, blade, grene, planterester, urin og afføring. Når det komposteres på sikker vis, omdannes det til gødning. Kompostering af menneskeligt affald kræver adskillelse af urin og afføring på grund af risikoen for parasitter.

Hegn omkring urtehaven

Vi vil gerne sætte hegn op omkring vores urtehave, fordi vi sidste år havde så store problemer med snegle, at vi stort set intet udbytte fik. De spiste rub og stub af de fleste grøntsager, så snart spiren kom op ad jorden. I permakultur siger vi, at problemet ikke er for mange snegle, men for få ænder, idet løbeænder og moskusænder æder snegle, hvilket er en bedre løsning end kemikalier. Da vi har ræve i skoven og ænder også godt kan finde på at spise grøntsager, er vores foretrukne løsning at lave to rækker hegn omkring grøntsagsbedene. Det yderste hegn (røde + grønne streger + eksisterende bygninger) vil tjene til at beskytte ænderne mod ræve. Det inderste hegn (gul streg) beskytter grøntsagsbedene mod ænder. Det vil sige, at ænderne græsser i en cirkel rundt om køkkenhaven, så de forhindrer snegle i at komme ind, og at vi kan slippe dem ind i køkkenhaven på udvalgte tidspunkter for at spise de snegle, som findes der fra sidste år. For at beskytte ænderne mod ræve, planlægger vi det yderste hegn til at være et net-hegn hele vejen rundt og at forbinde så mange dele af hegnet som muligt med asfalt, så det er umuligt for rævene at grave sig ind under hegnet. Vi mindsker hegnets længde ved at bygningerne indgår som element.

I permakultur forsøger vi at designe alt på en sådan måde, at ethvert element udfører så mange funktioner som muligt. Derfor ønsker vi, at både den nordlige del af hegnet og det inderste hegn bliver til et centrum for biodiversitet og en beskyttelse mod vinden. Det kan gøres ved at bygge hegnet af grene, som både danner vindfang, giver mulighed for at insekter og småfugle kan bo i det, samt kan fungere som struktur til klatreplanter, for eksempel bønner og ærter eller føde for bierne.

Hegnet vil dermed blive et eksempel på bæredygtige løsninger og et objekt for læring og forskning for eleverne. Med et sådant design har vi mindst 5 funktioner i objektet.

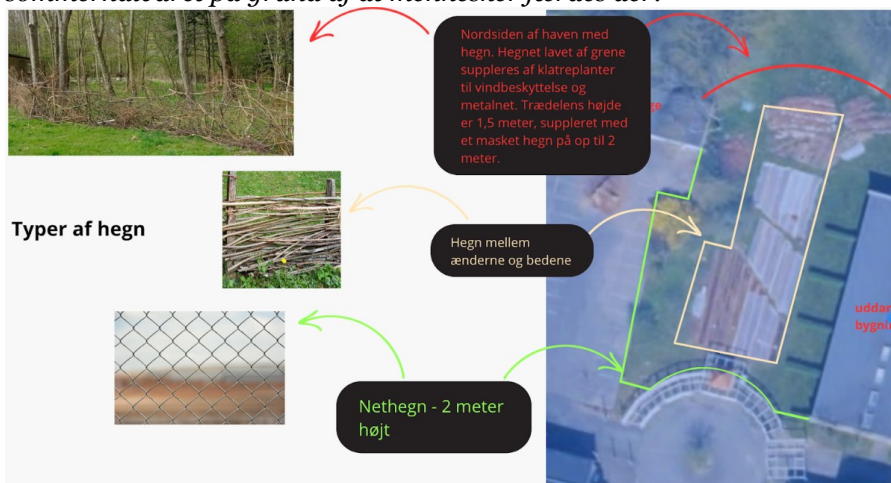
- Snegle problemet er blevet til en ressource, der giver æg til husholdningen.
- Vi får et vindfang, som beskytter mod nordenvinden.

- Insekter og småfugle får bedre muligheder for trivsel
- En struktur for klatreplanter
- Beskyttelse mod ræven

Det yderste hegn (røde + grønne streger + eksisterende bygninger) vil tjene til at beskytte ænderne mod ræve. Det inderste hegn (gul streg) beskytter grøntsagsbedene mod ænder.

Desuden kan rådyrene med dette design mere ubemærket af mennesker komme fra den anden side af vejen og om bag bygningerne og urtehaven, hvor de gerne vil gå. Både urtehaven og området omkring den undgår de som regel i sommerhalvåret på grund af at mennesker færdes der.

Hegnet mod nord og det indre hegn bliver de mest synlige, specielt hvor klatreplanter vokser på dem. Hegnene mod vest og syd er nethegn og ikke særlig synlige.

Kystdirektoratet bemærker, at det ansøgte ligger mellem den eksisterende bebyggelse og skovarealerne mod nord, samt at området ligger skærmet i forhold til de åbne kystarealer og at området allerede er præget af eksisterende anlæg.

Projektområdet markeret med blå

Vurdering efter lovgivning om international naturbeskyttelse

I behandlingen af en ansøgning om dispensation fra strandbeskyttelseslinjen skal Kystdirektoratet vurdere, om det ansøgte kan påvirke Natura 2000-områder eller dyre- og plantearter på habitatdirektivets bilag IV.

Ejendommen ligger inden for Natura 2000-område nr. 169. Det er Kystdirektoratets vurdering, at det ansøgte ikke i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke Natura 2000-området væsentligt. Ved vurderingen er der særligt lagt vægt på, at der ikke sker ændringer i områdets bebyggelser eller i anvendelsen af det omkringliggende arealer. Det ansøgte vil således efter Kystdirektoratets vurdering ikke medføre en væsentlig påvirkning af de naturtyper, levesteder og/eller arter, som området er udpeget for at bevare, og der er derfor ikke behov for en nærmere konsekvensvurdering.

På baggrund af et generelt kendskab til bilag IV-arters forekomst i Danmark og deres valg af levested samt gennemgang af offentlige databaser, vurderer Kystdirektoratet, at lokaliteten ikke er et potentielt levested for bilag IV-arter. Kystdirektoratet vurderer på denne baggrund, at det ansøgte projekt ikke vil medføre beskadigelse/ødelæggelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV.

Begrundelse for afgørelsen

Det ansøgte ligger inden for strandbeskyttelseslinjen og forudsætter derfor dispensation efter naturbeskyttelsesloven.

Kystdirektoratet finder, at der er tale om et særligt tilfælde, hvortil der kan meddeles dispensation. Direktoratet lægger herved vægt på, at de omhandlede projekter, der placeres i tilknytning til hinanden, etableres på et område der ligger skærmet fra det omgivende kystlandskab af den eksisterende bebyggelse samt skovområdet.

Endvidere udgøres en større del af området af en eksisterende asfalteret parkeringsplads, hvorfor det ansøgte ikke ses at tilføre området anlæg som tilsidesætter kystlandskabelige værdier.

Direktoratet finder endvidere, at det ansøgte knytter sig til højskolens formål samt, at produktionen fra urtehaven ikke ses at stride mod de kystlandskabelige interesser.

F.s.v. angår drivhuset, finder direktoratet at det med en placering i tilknytning til den eksisterende garage ikke vil fremtræde unødigt dominerende, hvorfor der vil kunne tillades et drivhus med denne placering. Dog finder direktoratet, at der forinden drivhuset opføres, skal forelægges tegninger af drivhuset med henblik på Kystdirektoratets endelige godkendelse af husets udformning.

Kystdirektoratet meddeler herefter dispensation til det ansøgte.

Med venlig hilsen

Jan Kofod Winther
Kystzoneforvaltning (F2 postkasse)
+45 91 35 74 34
jkw@kyst.dk

Bilagsliste:

Bilag 1: Lovgrundlag

Bilag 2: Klagevejledning

Afgørelsen er også sendt til:

- Vordingborg Kommune, tekpost@vordingborg.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Vordingborg, vordingborg@dn.dk
- Friluftsrådet centralt, fr@friluftsradet.dk
- Friluftsrådet, Kreds Storstrøm storstroem@friluftsradet.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk og dof@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Vordingborg, vordingborg@dof.dk
- Dansk Botanisk Forening, Sjællandskredsen, oestkredsen@botaniskforening.dk
- Dansk Kano og Kajak Forbund, miljo@kano-kajak.dk
- Danmarks Jægerforbund, sager@jaegerne.dk

tekpost@vordingborg.dk; dn@dn.dk; vordingborg@dn.dk; fr@friluftsradet.dk;
storstroem@friluftsradet.dk; natur@dof.dk; dof@dof.dk; vordingborg@dof.dk;
oestkredsen@botaniskforening.dk; miljo@kano-kajak.dk; sager@jaegerne.dk;
kristiane@avno.org;

Afgørelsen offentliggøres desuden på Kystdirektoratets hjemmeside, www.kyst.dk.

Bilag 1: Lovgrundlag

Naturbeskyttelsesloven

Af naturbeskyttelseslovens² § 15 fremgår, at der ikke må foretages ændringer i tilstanden af strandbredder eller af andre arealer, der ligger mellem strandbredden og strandbeskyttelseslinjen. Formålet med bestemmelserne om strandbeskyttelse er at sikre, at arealerne nær kysten bevares så uberørte som muligt. Hermed varetages landskabelige, biologiske og rekreative hensyn.

Forbuddet mod tilstandsændringer betyder bl.a., at der ikke må opføres bebyggelse, foretages terrænændringer eller etableres beplantning inden for strandbeskyttelseslinjen. Der må heller ikke etableres hegn, placeres campingvogne og lignende, og der må ikke foretages udstykning, matrikulering eller arealoverførsel, hvorved der fastlægges skel.

En række ændringer er dog umiddelbart undtaget fra forbuddet. Undtagelserne fremgår af lovens §§ 15a og 15b. Kystdirektoratet har desuden mulighed for at dispensere til visse anlæg, eller hvis der er tale om et særligt tilfælde, jf. lovens § 65b.

Af hensyn til de nationale interesser, der er knyttet til kystområderne, administreres bestemmelserne om strandbeskyttelse meget restriktivt. Der dispenseres desuden kun, når dispensationen vil være uden konsekvenser for den fremtidige administration af strandbeskyttelseslinjen.

Lovgivning om international naturbeskyttelse

Ifølge habitatbekendtgørelsen³ skal Kystdirektoratet, før der gives dispensation fra strandbeskyttelseslinjen, vurdere om det ansøgte i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt (en væsentlighedsvurdering). Direktoratet vurderer i den forbindelse, om det ansøgte kan påvirke områdets naturtyper og levesteder samt de arter, som området er udpeget for at bevare. Hvis det ikke kan udelukkes, at det ansøgte kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Viser vurderingen, at projektet vil skade det internationale naturbeskyttelsesområde, kan der ikke meddeles dispensation til det ansøgte.

Kystdirektoratet er desuden forpligtet til at varetage beskyttelseshensyn til en række dyr og planter (arter på habitatdirektivets bilag IV) over alt i landet, det vil sige uanset om de forekommer inden for et af de udpegede Natura 2000-områder eller udenfor. Der kan ikke gives dispensation fra strandbeskyttelseslinjen, hvis det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for de pågældende dyrearter eller ødelægge de pågældende plantearter.

² Lovbekendtgørelse nr. 927 af 28. juni 2024 om naturbeskyttelse.

³ Bekendtgørelse nr. 1098 af 21. august 2023 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Bilag 2: Klagevejledning

Kystdirektoratets afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentliggjort på vores hjemmeside, regnes fristen dog altid fra offentliggørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- adressaten for afgørelsen
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører
- offentlige myndigheder
- en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Der klages via Klageportalen, der kan findes på www.naevneneshus.dk, eller alternativt på www.borger.dk og www.virk.dk. Der logges ind med MitID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen.

Det koster 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer i gebyr at indgive en klage. Betaling foregår via Klageportalen.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis man ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal man sende en begrundet anmodning til Kystdirektoratet. Kystdirektoratet videregiver herefter anmodningen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt anmodningen kan imødekommes.

Fristen for eventuelt søgsmål ved domstolene er 6 måneder, jf. § 88, stk. 1, i naturbeskyttelsesloven.